

A Pannon Egyetem Többsz nyelvű ségi Nyelvtudományi Doktori Iskolájának minőségbiztosítási terve

A Többsz nyelvű ségi Nyelvtudományi Doktori Iskola (továbbiakban TNYDI) alapvető feladatának tekinti a – nemzetközi mércével mérve is – magas színvonalú kutatómunkára való felkészítést, ill. a kutatóképzést, amelynek érdekében a doktoranduszok oktatásában, a komplex vizsgára való előkészületekben és a disszertáció elkészítésében egyrészt minden segítséget megad, másrészt olyan ellenőrzési rendszert működtet, amely e célokat veszi figyelembe, ill. elérésüket messzemenően garantálja.

1. A minőségbiztosítás feltételei a felvételi során

A Pannon Egyetem Doktori Szabályzatának (továbbiakban DSZ) a felvételi vizsgára vonatkozó előírásait a TNYDI a következőkkel egészíti ki:

1.1. A felvételi eljárásban a felvételi bizottság az alábbi négy kategóriában ad pontokat:

- az oklevél minősítése (max. 15 pont)
- angol nyelvtudás (max. 6 pont)
- szakmai tevékenység: (max. 20 pont)
 - TDK konferencia-részvétel (max.10 pont)
 - publikációs tevékenység (max. 10 pont)
- a felvételin nyújtott teljesítmény (max. 30 pont)
 - nyelvtudás (angoltól eltérő nyelv, max. 2 pont)
 - a felvételi elbeszélgetésen bizonyított szakmai tájékozottság megítélése (max. 28 pont)

A felvételhez szükséges minimális pontszám a maximálisan szereshető pontok (71) 50%-a +1 pont.

1.2. A jelöltek minimum B2 szintű angol nyelvismerettel rendelkezzenek, amely képessé teszi őket az angol nyelvű előadások hallgatására, a szakirodalom olvasására és nemzetközi konferenciákon történő érdemi részvételre. Továbbá a felvétel feltétele a pályázati dokumentáció benyújtásán felül:

- legalább jó minősítésű egyetemi oklevél;

- a választott témakörben és annak nemzetközi szakirodalmában való tájékozottság;
- jártasság tudományelméleti és tudomány módszertani kérdésekben;
- témavezető által elfogadott kutatási terv;
- felvételi vizsga.

1.3. A Felvételi Bizottság elnökből, legalább két tagból és a doktoranduszok tanácskozási jogú képviselőjéből áll. A felvételi javaslatot a TNYDI az összes jelölt teljesítményének összevetése alapján hozza meg, majd a listát az EDHT elé terjeszti.

1.4. Egyéni felkészülés: a DSZ IV. fejezet 9.§ (1) bekezdés alapján [NFT. 53. § (3)] A doktori képzésbe bekapcsolódhat az is, aki a fokozatszerzésre egyénileg készült fel, feltéve, hogy teljesítette a felvétel és a doktori képzés követelményeit. A hallgatói jogviszony ebben az esetben a komplex vizsga teljesítésével jön létre. Az egyéni felkészüléssel megszerezhető doktori fokozat esetében jelentkezési kérelmet kell benyújtani.

Egyéni felkészülők esetében a TNYDI a DSZ előírásait a következőképpen egészíti ki:

1. Az egyéni felkészülés célja, hogy a jelentős oktatói és/vagy kutatói gyakorlattal, valamint dokumentált tudományos teljesítménnyel (egyetemi doktori cím és/vagy megfelelő számú és minőségű publikáció) rendelkező szakemberek számára lehetővé tegye a doktori (PhD) fokozat megszerzését.
2. A felvételi vizsgán az egyéni felkészülésre jelentkezőknek is teljesíteniük kell a szervezett képzésre jelentkezőkkel szembeni követelményeket. A szervezett képzéstől eltérően azonban egyéni felkészülésre csak akkor vehető fel a jelölt, ha a fokozatszerzés nyelvi és publikációs követelményeit (vö. a DSZ-t) már teljesítette, rendelkezik legalább öt éves oktatói, kutatói munkával, birtokában van mindazoknak a szakmai ismereteknek, amelyekkel a szervezett képzést lezárók rendelkeznek.
3. Az egyéni felkészülő mellé a TNYDI vezetője témavezetőt kér fel, aki figyelemmel kíséri és segíti a jelölt felkészülését.

2. A minőségbiztosítás feltételei a fokozatszerzési eljárás során

2.1. A fokozat megszerzésének feltételeit lásd a DSZ V. fejezet 11. § (1) bekezdésében.

Az egyetemi DSZ előírásain túlmenően a PhD-értekezések benyújtásának feltételei a TNYDI-ben a következők:

1. Minden elkészült disszertációt előzetes műhelyvitára bocsátunk. Az előzetes vitáról jegyzőkönyv készül, és a műhelyvitát teljes egészében a végleges védés forgatókönyve alapján szervezzük és bonyolítjuk. A folytonosság és a többszempontúság egyidejű biztosítása érdekében a műhelyvitára felkért egyik opponens a végleges disszertáció opponense is lesz, a másik bíráló viszont a végleges védésen más, mint aki a műhelyvitán volt.
2. A jelölteknek igazolniuk kell önálló tudományos munkásságukat. A minimumkövetelmények a következők (lásd DSZ 3. Melléklet):
 - egy első szerzős idegen nyelvű tanulmány megjelentetése lektorált nemzetközi folyóiratban, vagy az elfogadásról szóló igazolás,
 - három magyar vagy angol nyelvű tanulmány megjelentetése lektorált folyóiratban, vagy az elfogadásról szóló igazolás,
 - három hazai vagy külföldi szaktudományos konferencián megtartott előadás.

2.2. A TNYDI támogatja az értekezések publikálását, ily módon a szélesebb tudományos nyilvánosság ítélszéke elé bocsátva az elért eredményeket, valamint azt a minőséget, amely a képzést és a kutatást jellemzi.

2.3. A komplex vizsgára a hallgatók – a szakterületüknek megfelelően – olvasmánylista alapján készülnek fel. Valamennyi lista a programvezető által jóváhagyott olvasmányokat tartalmazza, és rendszeres aktualizálásra kerül a DI oktatóinak javaslatai alapján. A komplex vizsgáról a mellékelt *Komplex vizsga* c. dokumentumban lehet olvasni (2. sz. Melléklet).

3. A minőségbiztosítás feltételei a tanulmányi munka és a témavezetés során

3.1. A kurzusok felvétele a kurzus megkezdésének napjáig lehetséges a Neptun rendszerben. A doktorandusz a témavezetővel egyeztetve alakítja ki az aktuális szemeszter tanrendjét.

3.2. A kurzust vezető oktató a kurzus végén feladatot ad a hallgatóknak, amelyet 3 fokozatú skálán értékel.

3.3. A nem teljesített tárgyért nem jár kredit.

3.4. A témavezető felügyeli azt is, hogy a doktorandusz megfelelő arányban vegye fel a tanulmányi kurzusokat az első 2 félév során.

3.5. A második év végére, a komplex vizsga idejére, az összes tanulmányi kreditet teljesítenie kell a doktorandusznak.

3.6. A témavezetőkkel szembeni követelmények a doktori programban az alábbiak:

Témavezetői feladatokat csak az adott szakterületen jelentős publikációs tevékenységgel bíró oktató láthat el. A témavezető kijelölésekor a TDHT megvizsgálja az oktató publikációs tevékenységét, kutatómunkájának tartalmát, egyetemi oktatói tevékenységét. Kutatómunkája tartalmának garantálnia kell a kiválasztott témában való magas szintű jártasságot. A témavezetőt a TNYDI vezetője kéri fel.

A Többszempontú Nyelvtudományi Doktori Iskola irányelvei a témavezetők részére

A témavezetők felelőssége:

- folyamatosan tartsák a kapcsolatot hallgatóikkal;
- irányítsák őket kutatásuk során;
- segítsék hallgatóikat a megfelelő kurzusok kiválasztásában;
- minden szemeszter végén írjanak beszámolót hallgatóik előrehaladásáról;
- segítsék hallgatóikat publikációik megírásában;
- ellenőrizzék hallgatóik konferencia-előadásait, absztraktjait és cikkeiket;
- ellenőrizzék hallgatóik előrehaladását a disszertáció készítése során;
- segítsék hallgatóikat a komplex vizsgára történő felkészülésben;
- biztosítsák hallgatóik számára a szükséges szakirodalmat;
- vegyenek részt a műhelyvitán;
- vegyenek részt a doktori védésen.

A TNYDI nagy súlyt fektet a témavezető és a doktorandusz közötti szoros, rendszeres együttműködésre. Ezen együttműködésnek a minőségbiztosítás szempontjából lényeges elemei a következők:

1. A jelentkezők a TNYDI által meghirdetett témára és témavezetőhöz jelentkeznek.
2. A témavezető és a doktorandusz az első szemeszterben véglegesíti a doktorandusz munkatervét, amely alapján az első félév lezárásakor a témavezető értékelést készít a doktoranduszról.
3. Az adott szemeszterben felveendő tárgyakat a doktorandusz a témavezetővel egyezteti.
4. A témavezető minden félév végén értékeli a doktoranduszt.
5. Az értekezés benyújtásának előfeltételeként a témavezető az értekezés első oldalán aláírásával igazolja hozzájárulását az értekezés benyújtásához.

6. Amennyiben a témavezető és a doktorandusz együttműködése nem zökkenőmentes, beavatkozásra van szükség, a DI vezetője köteles közbenjárni.
7. Rendkívüli esetben – amennyiben a közös munka ellehetetlenül – a doktorandusz is és a témavezető is kérheti a váltást. A témavezetőváltást a DI vezetője engedélyezheti.

Az előírt tanulmányi feladatok teljesítésével párhuzamosan a hallgatónak kötelessége önálló kutatómunkát végezve PhD-értekezését előkészíteni. A kutatási feladatokat (pl. adatgyűjtés, tanulmányírás, konferencia-részvétel, szakirodalmi referátum, disszertáció-fejezet stb.) a doktorandusz a témavezetővel határozza meg és a témavezető irányításával folyamatosan végzi.

A témavezetővel történt rendszeres konzultációkat követően a doktorandusz időszakonként (minden 2. félév végén) a végzett kutatómunkáról, a TDHT által szervezett keretek között, beszámolni köteles. A beszámoló célja egyrészt, hogy a doktorandusz a nyilvánosság előtt számot adjon arról, hogy témája kidolgozásával megfelelő mértékben haladt előre, tisztában van tervezett értekezése felépítésével, a várható eredményekkel és a még nyitott kérdésekkel. Másrészt a bizottság előtti kutatási beszámoló lehetőséget ad arra is, hogy a doktorandusz a témavezetőjén kívül mástól is visszacsatolást kapjon, illetve beletanulhasson abba, hogyan kell megvédenie álláspontját.

A TNYDI az abszolutórium kiadását az alábbi feltételekhez köti:

- az előírt 240 kredit teljesítése,
- a záró-beszámoló sikeres teljesítése,
- a költségterítési-fizetési hátralék rendezése.

4. A minőségbiztosítás feltételei a publikálás során

A TNYDI fokozottan törekszik arra, hogy a hallgatók publikációi lektorált folyóiratokban vagy tanulmánykötetekben jelenjenek meg. A publikációknak a kutatott témával összhangban kell lenniük. Közös publikáció a témavezetővel a képzés ideje alatt is engedélyezett. Egyes folyóiratok/könyvek hosszú átfutási ideje miatt a publikáció megjelenése kicsúszhat a képzési időből, ezért a publikáció elfogadását tanúsító igazolást is elismerjük.

A félévi értékelések során a doktorandusz köteles az adott félévben megjelent publikációit, vagy igazolást az elfogadásról benyújtani. A TDHT által meghatározott publikáció-függő kreditmennyiség kategóriánként változó. A doktoranduszok az ezt az információt tartalmazó táblázatot a DI Képzési

tervével együtt megkapják az első Orientációs napon, tanulmányaik megkezdésekor. A publikáció minősége alapján a DI vezetője határozza meg az adható kreditmennyiséget (lásd Képzési terv).

1. sz. Melléklet

Azon folyóiratok listája, amelyeket lektorált folyóiratnak tekintünk:

- Across Languages and Cultures
- Acta Linguistica Hungarica
- Alkalmazott Nyelvtudomány. The Hungarian Journal of Applied Linguistics
- Általános Nyelvészeti Tanulmányok
- Anthropological Linguistics
- Applied Linguistics
- Applied Psycholinguistics
- Approaches to Hungarian (Szeged)
- Argumentum (Debreceni Egyetem, Nyelvtudományok Doktori Iskola)
- Behavior Research Methods, Instruments, & Computers
- Behavioral & Brain Sciences
- Beszédkutatás
- Bilingualism: Language and cognition
- Brain and Language
- Clinical Linguistics
- Cognition (Elsevier)
- Cognitive Affective and Behavioral Neuroscience
- Cognitive Linguistics
- Computational Linguistics
- Computer Speech and Language
- Deutsch als Fremdsprache
- Deutsche Sprache
- Deutschunterricht
- Deutschunterricht für Ungarn (DUfU)
- Discourse & Society
- Discourse Processes
- Discourse Studies
- Dutch Journal of Applied Linguistics
- ELT Journal
- European Journal of Applied Linguistics
- Folia Uralica Debreceniensia
- Fordítástudomány
- International Journal of Bilingualism
- Innovations in Language Learning and Language Teaching
- International Journal of Applied Linguistics
- International Journal of Bilingual Education and Bilingualism (Taylor & Francis)
- International Journal of Multilingualism
- International Journal of Speech---Language Pathology
- Iskolakultúra

- ITL Review
- Jahrbuch für Interkulturelle Germanistik
- Journal of Child Language
- Journal of Cognitive Neuroscience
- Journal of Linguistics
- Journal of Logic, Language and Information
- Journal of Memory and Language
- Journal of Multilingual and Multicultural development
- Journal of Neurolinguistics
- Journal of Nonverbal Behavior
- Journal of Phonetics
- Journal of Pidgin and Creole Languages
- Journal of Pragmatics
- Journal of Psycholinguistic Research
- Journal of Second Language Writing
- Journal of Semantics
- Journal of Slavic Linguistics
- Journal of the Acoustical Society of America
- Language
- Language – Journal of the linguistic society of America
- Language and Communication
- Language and Society (Cambridge)
- Language and Speech
- Language Awareness
- Language in Society
- Language Learning
- Language Teaching (CUP)
- Language, Culture and Curriculum (Taylor & Francis)
- Language, Interaction and Acquisition (John Benjamins)
- Learning and Perception
- Lingua
- Linguistic aspects of bilingualism
- Linguistic Inquiry
- Linguistics
- Linguistics and Philosophy
- Linguistische Berichte
- Magyar Nyelv
- Magyar Nyelvőr
- Magyar Pedagógia
- Magyar Pszichológiai Szemle
- Magyar Tudomány
- Memory & Cognition
- Metaphor and Symbol
- Mind and Language
- Modern Language Journal

- Natural Language Semantics
- Nature
- Neuphilologische Mitteilungen (Helsinki)
- Neural Networks
- Neuropsychologia
- Nyelvtudományi Közlemények
- Phonetica
- Phonetica and Journal of Phonetics
- Phonology
- Pragmatics & Cognition
- Public Library of Science (PLOS---one)
- Science
- Second Language Research
- Social Affective and Cognitive Neuroscience
- Speech Communication (European)
- Speech Communication (North---Holland)
- Sprachwissenschaft
- Studies in Linguistics and Philosophy
- Studies in Second Language Acquisition
- Studies in Second Language Learning and Teaching
- Studies in Slavic and General Linguistics
- System
- The Annual Review of Applied Linguistics
- The Mental Lexicon
- Web Journal of Modern Language Linguistics
- Zeitschrift für angewandte Linguistik
- Zeitschrift für Dialektologie und Linguistik
- Zeitschrift für Germanistik
- Zeitschrift für germanistische Linguistik
- Zeitschrift für Interkulturelle Germanistik
- Zeitschrift für Sprachwissenschaft
- Zielsprache Deutsch

A fentieken kívül elfogadunk nem-európai, de lektorált folyóiratban/kötetben megjelent cikkeket, tanulmányokat is.

2. sz. Melléklet

A komplex vizsga általános elvei és szabályai

A komplex vizsgára történő jelentkezés feltételei:

- A doktori fokozatszerzés idegen nyelvi kötelezettségeinek teljesítése (ld. Nftv. 53.§ (5) b) pont: „két idegen nyelv a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretének a doktori szabályzatban meghatározottak szerinti igazolása”);
- A doktori képzés „képzési és kutatási szakaszában” (első négy félév) legalább 90 kredit ÉS valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt „képzési kredit” megszerzése (kivéve a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre).

A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, a tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A vizsgabizottság elnöke egyetemi tanár vagy Professor Emeritus vagy MTA Doktora címmel rendelkező oktató, kutató. A vizsgabizottság valamennyi tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A vizsgabizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.

A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos/művészeti előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”).

A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó legalább két tárgyból/témakörből tesz vizsgát, a tárgyak/témakörök listáját a doktori iskola képzési terve tartalmazza. Az elméleti vizsgának lehet írásbeli része is.

A komplex vizsga második részében a vizsgázó előadás formájában ad számot szakirodalmi ismereteiről, beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését. A témavezetőnek lehetőséget kell biztosítani, hogy előzetesen írásban és/vagy a vizsgán értékelje a vizsgázót.

A vizsgabizottság külön-külön értékeli a vizsga elméleti és disszertációs részét. A komplex vizsgáról szöveges értékelést is tartalmazó jegyzőkönyv készül. A vizsga eredményét a szóbeli vizsga napján ki kell hirdetni. A komplex vizsga sikeres, amennyiben a bizottság tagjainak többsége mindkét vizsgarészt sikeresnek ítéli meg. Sikertelen elméleti vizsgarész esetén a vizsgázó az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból. A vizsga disszertációs része sikertelenség esetén az adott vizsgaidőszakban nem ismétélhető.

Az intézmény doktori szabályzata rendelkezhet a komplex vizsga vagy annak részei számszerű (ötfokozatú) vagy szöveges (summa cum laude, cum laude, rite, nem megfelelt) értékeléséről. A komplex vizsga vagy annak részeinek értékelése része lehet a doktori fokozat minősítése kialakításának.